

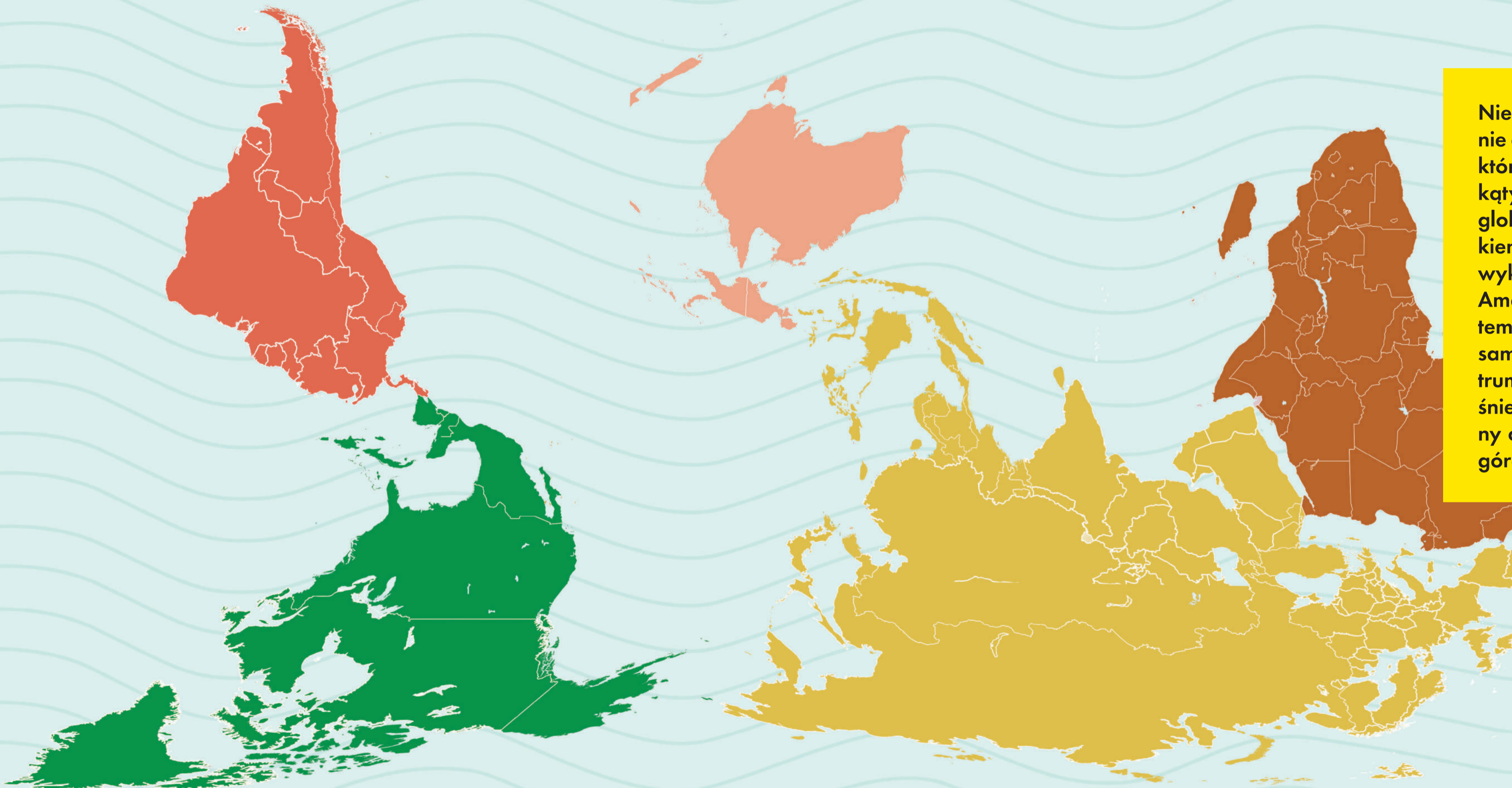
Zmień perspektywę



Gdzie jest centrum świata?



Nie ma idealnej mapy, ponieważ nie da się stworzyć odwzorowania, które wiernie odda jednocześnie kąty, powierzchnię i odległości na globie. Nie jest jednak przypadkiem, że mapy, do których przywykliśmy, wyolbrzymiają rozmiar Ameryki Północnej i Europy kosztem kontynentu afrykańskiego tak samo jak nieprzypadkowo w centrum naszej mapy znajduje się właśnie Europa. W sposób subiektywny określono też, gdzie Ziemia ma górę i dół.



Więcej na ten temat:



www.bit.ly/sizeof

Skoro Kolumb odkrył Amerykę,

to kto odkrył Polskę?



Łeba, Polska, 2019
Fot. Alicja Neumiler / Shutterstock.com

Wiele rzeczy, których uczymy się w szkole i widzimy w mediach, opowiedziane jest z europejskiej perspektywy. Warto jednak zwrócić uwagę na fakt, że to nie tylko nie jest jedyna perspektywa, ale być może także nie najbliższa prawdzie. Przykładem może być uznanie Kolumba za odkrywcę, podczas gdy z perspektywy rdzennych mieszkańców Ameryki był najeźdźcą. Analogicznie czas, który my nazywamy „epoką odkryć geograficznych”, z perspektywy innych kontynentów można by nazwać epoką grabieży i terroru.



Tubylcy tańczący rytualny taniec

Józefów, Polska, 2017
Fot. Nowaczyk / Shutterstock.com



Poprzez używanie niektórych słów utrwalamy zakorzenione w nich stereotypy, zdobywamy wiedzę o innych ludziach i o świecie, wyrabiamy swoje postawy i przekonania wobec nich, a także przetwarzamy informacje, które już zdobyliśmy/łyśmy.


Język to odzwierciedlenie tego, co myślimy i czujemy. Czasem wobec bardzo podobnych zjawisk i zachowań, używamy odmiennych słów, tylko dlatego że dotyczy ludzi, których postrzegamy jako innych niż my. W ten sposób poprzez język tworzymy sztuczny podział ludzi na „my” i „oni”, czyli na tych których nazywamy tubylcami i na tych, których byśmy raczej tak nie nazwali (np. mieszkańców dużych europejskich miast).



Rozwijające się czy rozwinięte?



Dżakarta, Indonezja, 2019
Fot. Hani Santosa / Shutterstock.com



Źródłem tego podziału jest założenie, że istnieje uniwersalny proces, w którym kolejne etapy są bardziej rozwinięte i przez to lepsze od poprzednich. Można to sobie wyobrazić jako niekończącą się linię. W takim układzie celem społeczeństw jest upodobnienie się do tych „rozwiniętych” (dziś za takich uznaje się globalną Północ), a bycie „rozwiniętym” oznacza coś jednoznacznie pozytywnego. Nie bierze się pod uwagę, że rozwój może wyglądać różnorodnie i nie zawsze oznacza tylko większe bogactwo. Dlatego wskaźnik PKB (Produktu Krajowego Brutto) jako miara rozwoju jest kwestionowana i zastępowana m.in. takimi propozycjami jak Indeks Szczęścia.

Więcej na ten temat:

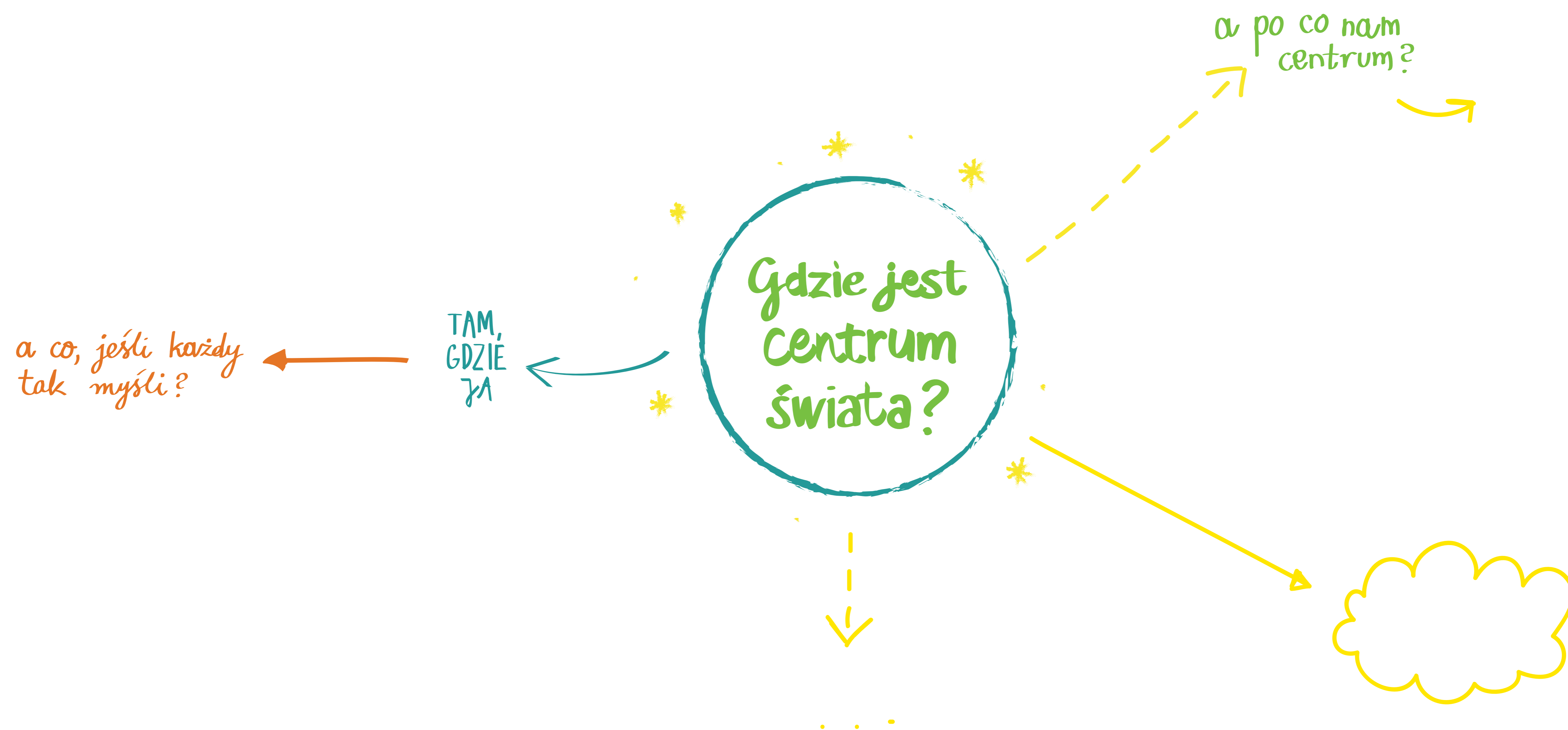


www.bit.ly/StoryOfSolutionsPL

NAPISZ, CO MYŚLISZ

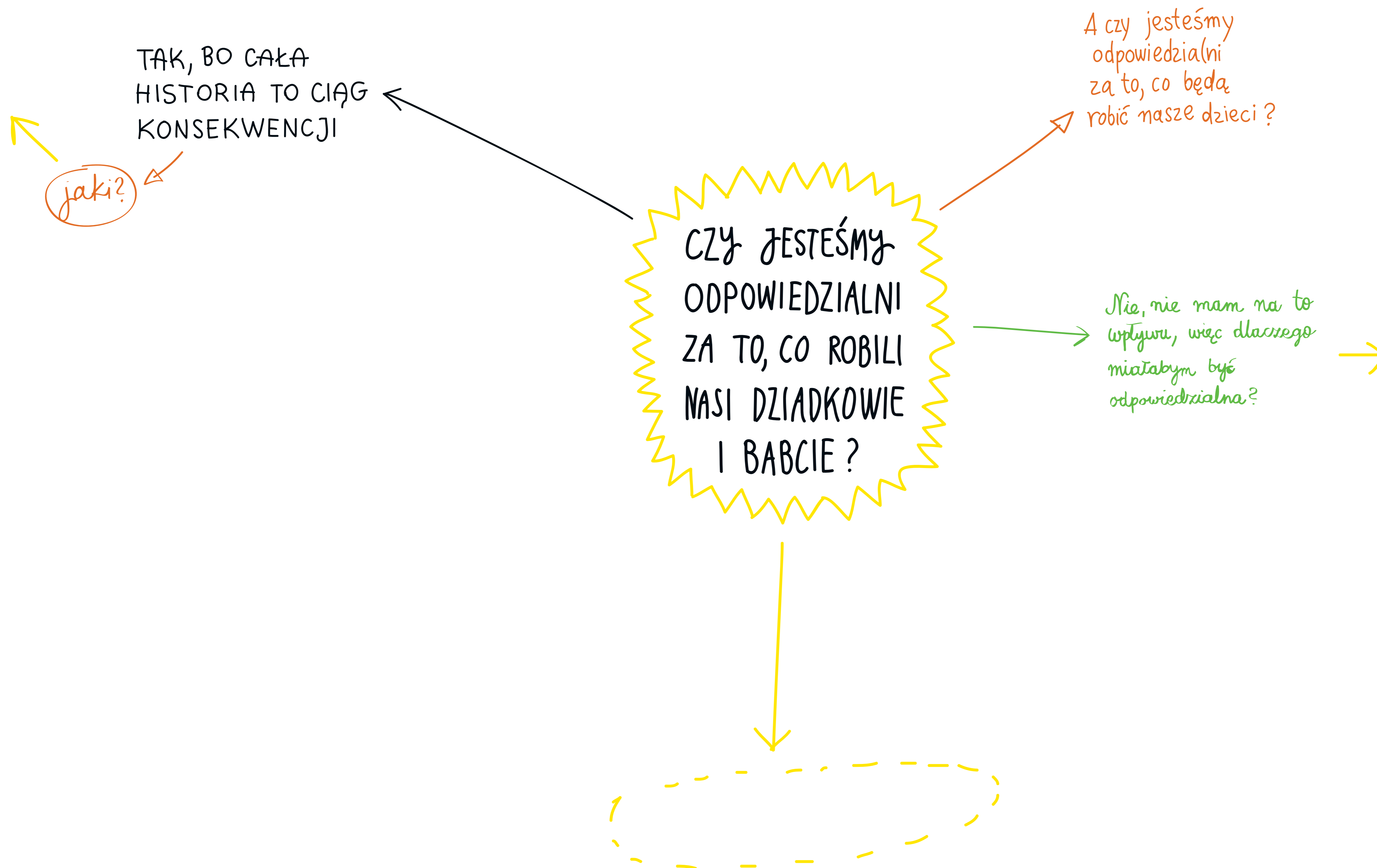
Odpowiadaj na to, co jest na plakacie; wyrażaj swoje zdanie, zgodę lub niezgodę. Tu nie ma prawidłowych odpowiedzi!

Dopisuj nowe wątki i zadawaj pytania. Zapisuj je tak, aby były zrozumiałe dla pozostałych i aby inni mogli się do nich odnieść. Liczymy, że ten plakat wypełni się dyskusją!



NAPISZ, CO MYŚLISZ

Odpowiadaj na to, co jest na plakacie; wyrażaj swoje zdanie, zgodę lub niezgodę. Tu nie ma prawidłowych odpowiedzi!
Dopisuj nowe wątki i zadawaj pytania. Zapisuj je tak, aby były zrozumiałe dla pozostałych i aby inni mogli się do nich odnieść. Liczymy, że ten plakat wypełni się dyskusją!



Działaj edukacyjnie z Polską Akcją Humanitarną

Zapraszamy Cię do wspólnego działania. Specjalizujemy się w udzielaniu pomocy osobom, które są dotknięte skutkami klęsk żywiołowych i konfliktów zbrojnych. Chcemy, aby świat, w którym żyjemy, był bardziej sprawiedliwy, a **godność każdego człowieka była respektowana**.

W działaniach edukacyjnych zachęcamy do **refleksji, krytycznego spojrzenia i dyskusowania o globalnych wyzwaniach** i naszej odpowiedzialności za znalezienie rozwiązań. Takie wyzwania to m.in. ubóstwo i nadmierne bogactwo, zbyt duża konsumpcja, kryzys klimatyczny czy nierówny dostęp do podstawowych praw takich jak np. dostęp do edukacji, wody, żywności.

Oto 3 sposoby, jak możesz pomóc nam to zmienić:



1. Otwórz się na nowe tematy i perspektywy.

Zadawaj pytania. Nie poprzestawaj na prostych odpowiedziach. Zainteresuj się tematami globalnymi. Pomogą Ci w tym nasze bezpłatne materiały edukacyjne.



2. Reaguj, gdy naruszana jest ludzka godność

Niestabilność świata objawia się m.in. w katastrofach naturalnych i konfliktach zbrojnych, które zmieniają życie milionów ludzi. Świadomie wspieraj organizacje pomocowe i zwracaj uwagę, czy komunikowanie o osobach potrzebujących pomocy odbywa się z poszanowaniem ich godności.



3. Zainspiruj innych do krytycznego spojrzenia i działania!

Wspólnie zorganizujcie działania:

- doraźne, np. zbiórki pieniędzy na wsparcie osób dotkniętych efektami konfliktów zbrojnych,
- edukacyjne, np. uczestnictwo w naszych programach edukacyjnych lub organizacja dyskusji w szkole,
- na rzecz zmian systemowych, np. włączanie się w ruchy obywatelskie.

Nasze materiały tworzone są z myślą o nauczycielach/kach, edukatorach/kach i bibliotekarzach/kach, ale mogą być użyteczne także dla innych grup.

 www.pah.org.pl/edukuj

 edukacja@pah.org.pl

Materiał edukacyjny Polskiej Akcji Humanitarnej, 2019, 2023.
Opracowanie merytoryczne: Joanna Pankowska, Łukasz Bartosik.
Opracowanie graficzne: Ania Braunsch oraz Kompot Studio.

 polska pomoc

 care

Pierwsze wydanie publikacji (z roku 2019) powstało w ramach projektu współfinansowanego w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP. Wydanie drugie, zmienione (z 2023 roku) powstało dzięki wsparciu CARE International in Poland.

Publikacja jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Polskiej Akcji Humanitarnej. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2019. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej.

ISBN 978-83-63069-61-2